

नेपालमा इन्टरनेटको पहुँच र प्रयोग
स्थलगत सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्क
(सर्वेक्षण अवधि: पौष-फाल्गुन, २०७१)

प्रस्तोता
निश्चल रेग्मी, शैलेश ब. पाण्डे
मार्टिन चौतारी
२९ पुस २०७२

यस अनुसन्धानको आवश्यकता

- इन्टरनेटसंग सम्बन्धीत नीति व्यवहारमा लागु गर्न सकिन्छ भनेर मोबाइल इन्टरनेटको तथ्याङ्क देखाइन्छ
  - मोबाइल १०१% नेपालीसंग छ (सबै नेपाली संग छ !)
  - इन्टरनेट ४४% नेपालीसंग छ
- तर नीतिहरू हतारमै बनाइएका देखिन्छन्
  - इन्टरनेट चलाउने उचित माध्यम के हो त ?
    - इन्टरनेटको ९५% प्रयोग चाहिँ मोबाइलबाट हुन्छ
    - मोबाइल सम्बन्धि तथ्याङ्क सिम संख्याको आधारमा हो
    - ADSL का १.३५% मात्र छ !
    - करिब १% नेपाली मात्र नेपाल टेलिकम बाहेकका ISP का ग्राहक छन् !
  - इन्टरनेटको विस्तारले देशलाई कसरी उन्नत बनाउँछ त ?
    - नीतिहरूले भनेझैं इन्टरनेटको विस्तार हुँदा सुदृढ विकास र समानता निम्त्याउँछ त ?
    - राष्ट्रको कुन अङ्गलाई कसरी मद्दत गर्ने ?
    - नीति लागु गर्न अगाडि प्रारम्भिक अभ्यास किन नगरिएको ?
- यो अनुसन्धान नीतिगत सुधारलाई टेवा पुर्याउन एउटा सुरुवात हो

सर्वेक्षण क्षेत्रहरू

सर्वेक्षण क्षेत्र	जिल्ला	वडा	भौगोलिक बोट
प्रगतिनगर	भक्तपूर	१६	समथल
पनौती	काभ्रेपलाञ्चोक	६	उपत्यका
दाप्चा छत्रेबाँझ	काभ्रेपलाञ्चोक	७	पहाडी
चाँगुनारायण	भक्तपूर	३,५	पहाडी
ताङ्तिङ्	कास्की	१,२,३,४,५	उच्च पहाडी

अनुसन्धानका मुख्य निष्कर्ष

- मोबाइल इन्टरनेटको दाँजोमा ब्रोडब्याण्डको पहुँच निकै कम छ
  - ८.२८% घरधुरीमा मात्र ब्रोडब्याण्ड जोडिएको छ
  - ४५% उत्तरदाताले मोबाइलमा मात्र इन्टरनेट चलाउँछन्
  - १४% उत्तरदाताले मोबाइल र ल्याण्डलाइन दुबैमा इन्टरनेट चलाउँछन्
  - ४०% उत्तरदाताले इन्टरनेट नै चलाउँदैनन्
- इन्टरनेट नचलाउनको प्रमुख कारण दैनिक जीवनमा त्यसको आवश्यकता नहुनु हो
- इन्टरनेटको पहुँच सर्वेक्षण क्षेत्रको जनघनत्व र शहरीकरण अनुसार फरक भएको देखिन्छ
- इन्टरनेटको प्रयोगलाई लिङ्ग, आय, शिक्षा र जाति अनुसार खासै फरक भएको देखिँदैन
- इन्टरनेटको विस्तार नहुनुको कारण इन्टरनेट प्रतिको नाकारात्मक धारणा होइन

सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्क

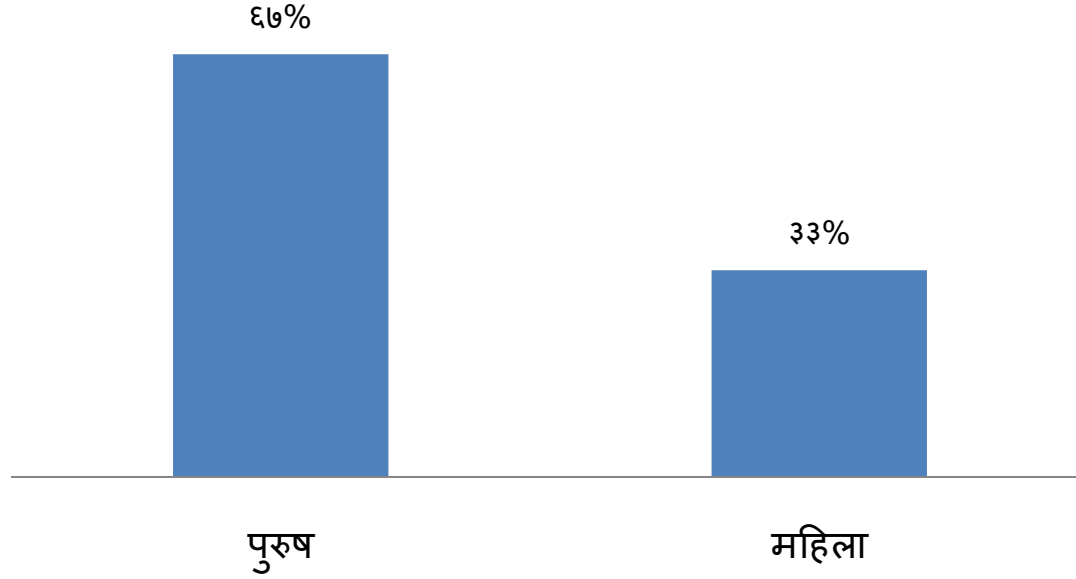
घरधुरी तथ्याङ्क - आधारभूत

पुरुष संख्या	४९.६९%
महिला संख्या	५०.०२%
औसत उमेर	२९.९१ (वर्ष)
स्नातक वा सो भन्दा माथिको शैक्षिक योग्यता	४.८२%
साक्षर मात्र	१०.०४
निरक्षर	१२.४९%
औसत प्रतिव्यक्ति आय	३८९१.२९
विदेशिनेको संख्या	५.५४%

घरधुरी तथ्याङ्क - आयस्रोत

कृषि	६६.७०%
घरेलु वा अन्य उद्योग	३८.२५%
व्यापार	१८.५६%
ज्यालामा आधारित (कृषि)	५.४१%
ज्यालामा आधारित (गैर कृषि)	१२.८७%
जागिर	२७.२४%
वैदेशिक रोजगारी	२२.८५%
पेन्सन	६.५३%
व्याज	०.६५%

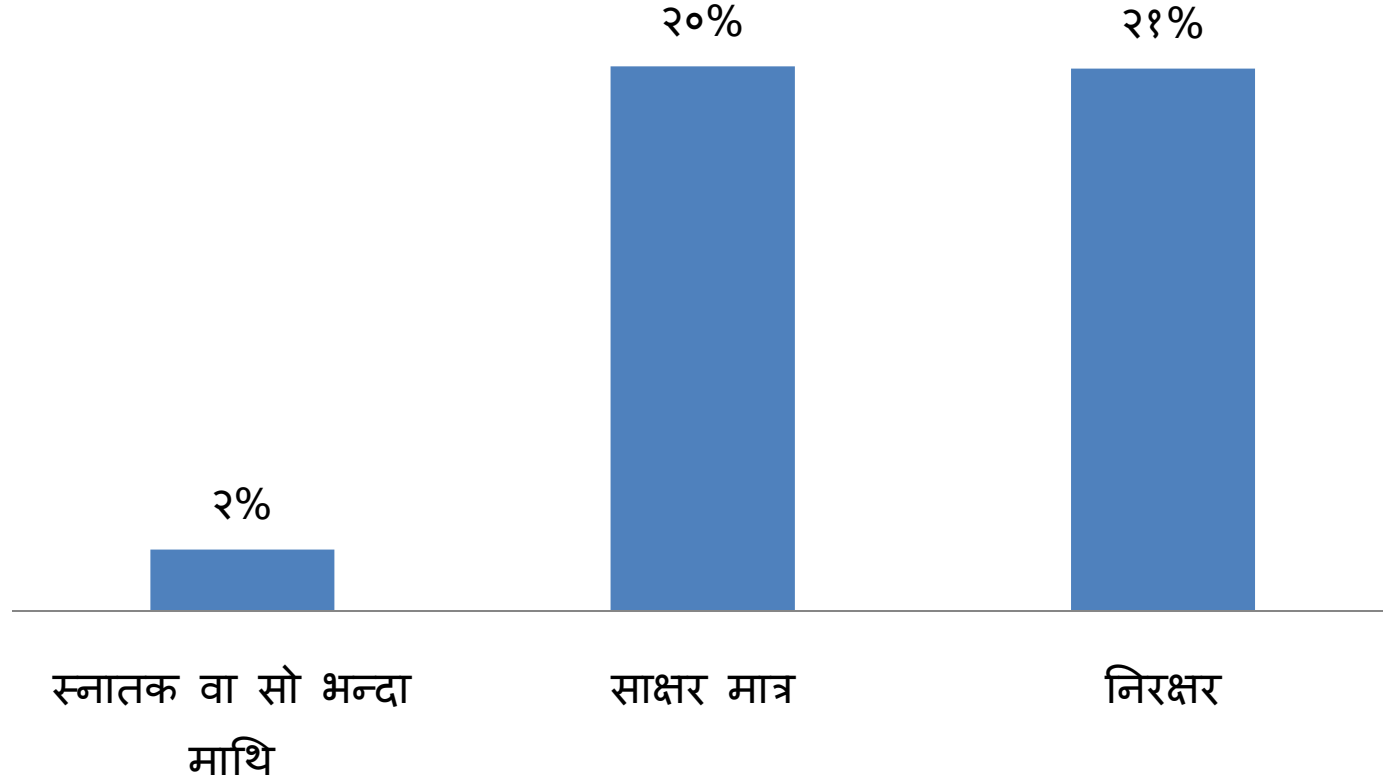
उत्तरदाता तथ्याङ्क - लिङ्ग

(औसत उमेर ४६ वर्ष)

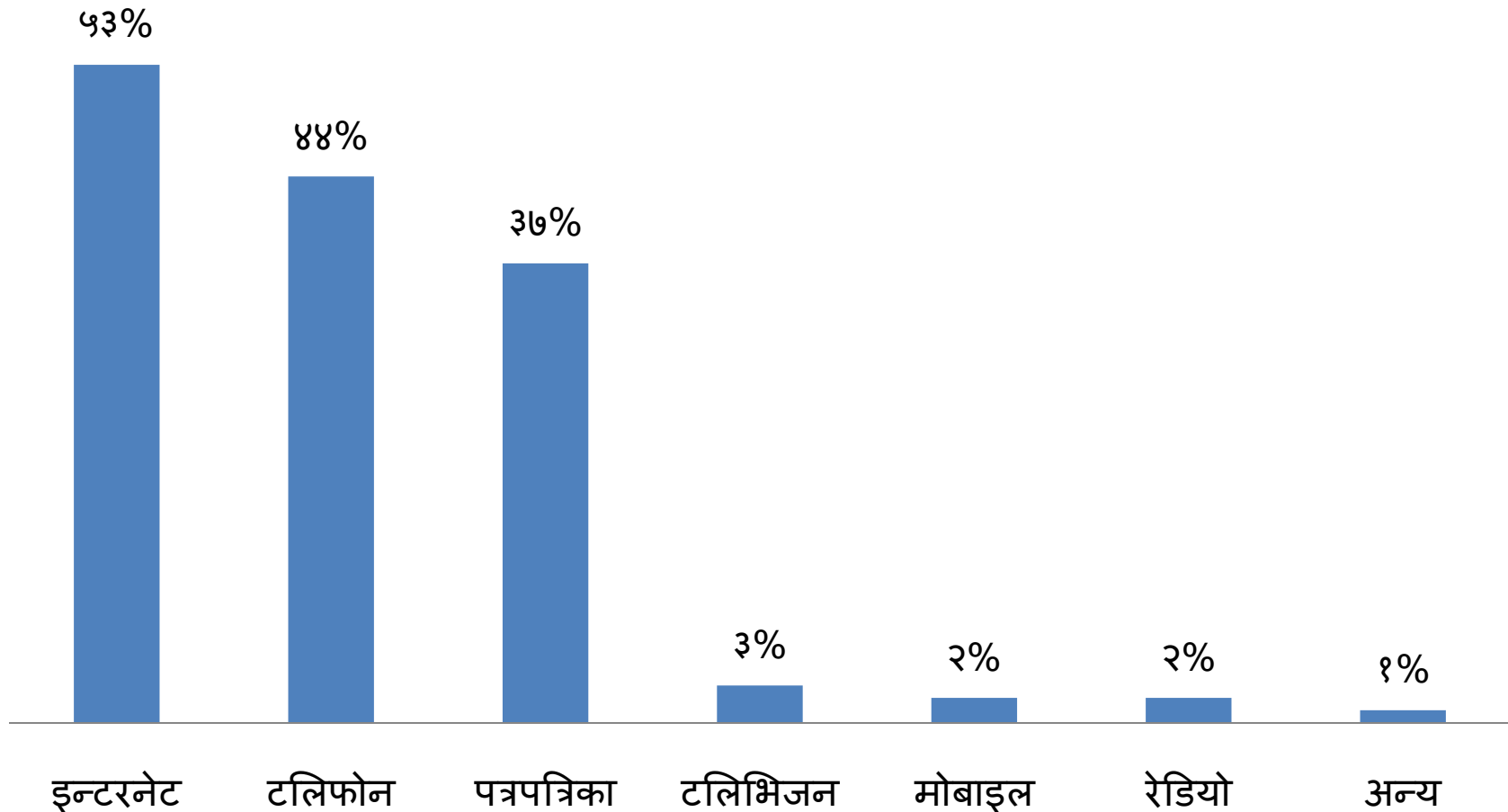
उत्तरदाता तथ्याङ्क - शिक्षा

सूचनाको स्रोत

- साथी-समुदायमा निर्भरता बढी
- इन्टरनेटमा सबैभन्दा कम निर्भरता
  - पनौतीमा चाहिँ ६०% ले इन्टरनेटलाई सूचनाका स्रोत मानेका छन्
- दाप्चा छत्रेबाँझ र ताङ्तिङ्मा पत्रपत्रिकामा पनि कम निर्भरता

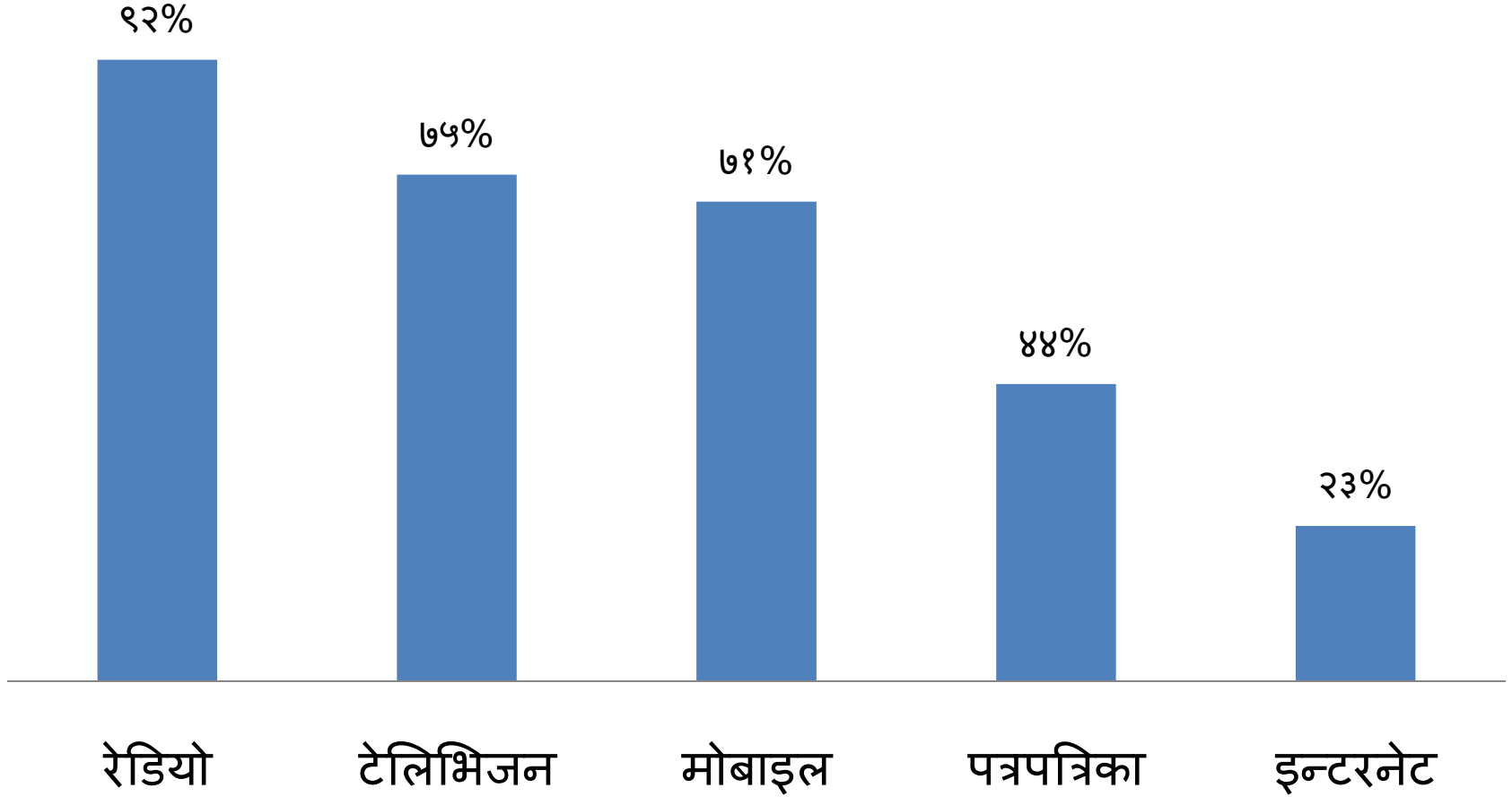
सूचनाको स्रोत – आवश्यक तर अपुग

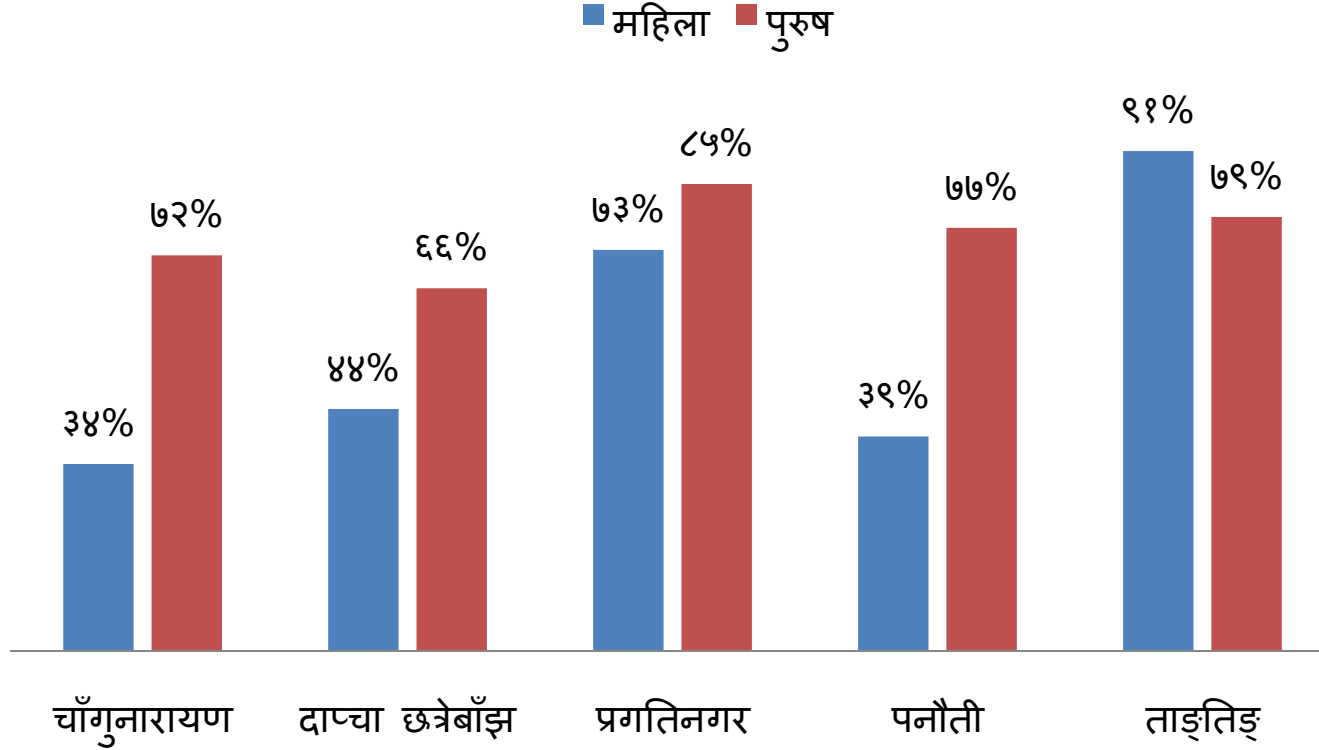
सूचनाको स्रोत – आवश्यक तर अपुग

चाँगुनारायण	दाप्चा छत्रेबाँझ	प्रगतिनगर	पनौती	ताङ्तिङ्
इन्टरनेट	टेलिफोन	टेलिफोन	--	इन्टरनेट
पत्रपत्रिका	पत्रपत्रिका	इन्टरनेट	--	टेलिफोन
टेलिफोन	इन्टरनेट	--	--	टेलिभिजन

मातृभाषामा सूचना पाड्न सकिने माध्यम

मोबाइल प्रयोग गर्ने उत्तरदाता

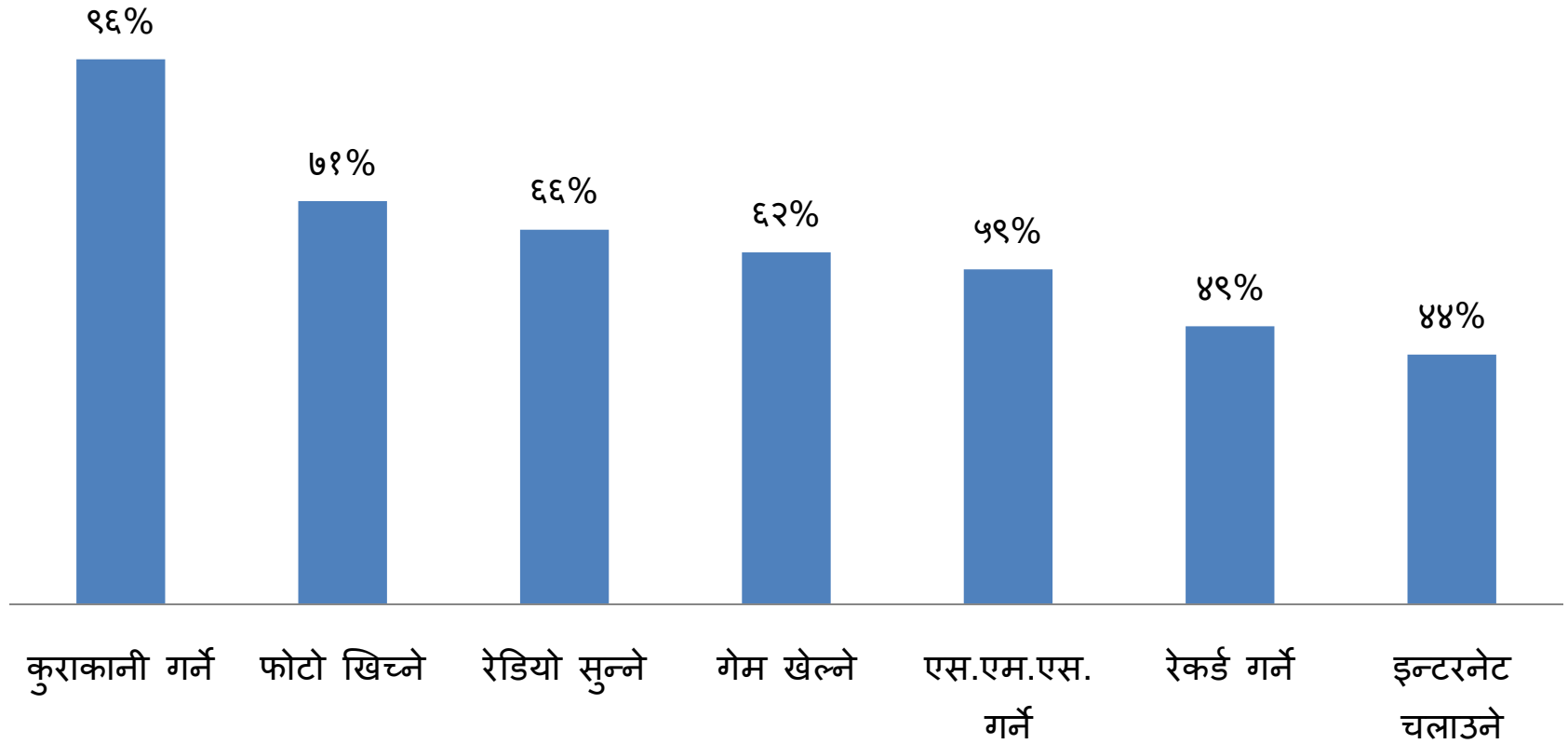

(समग्रमा महिला ६६% र पुरुष ७५%)

मोबाइल फोनको प्रकार

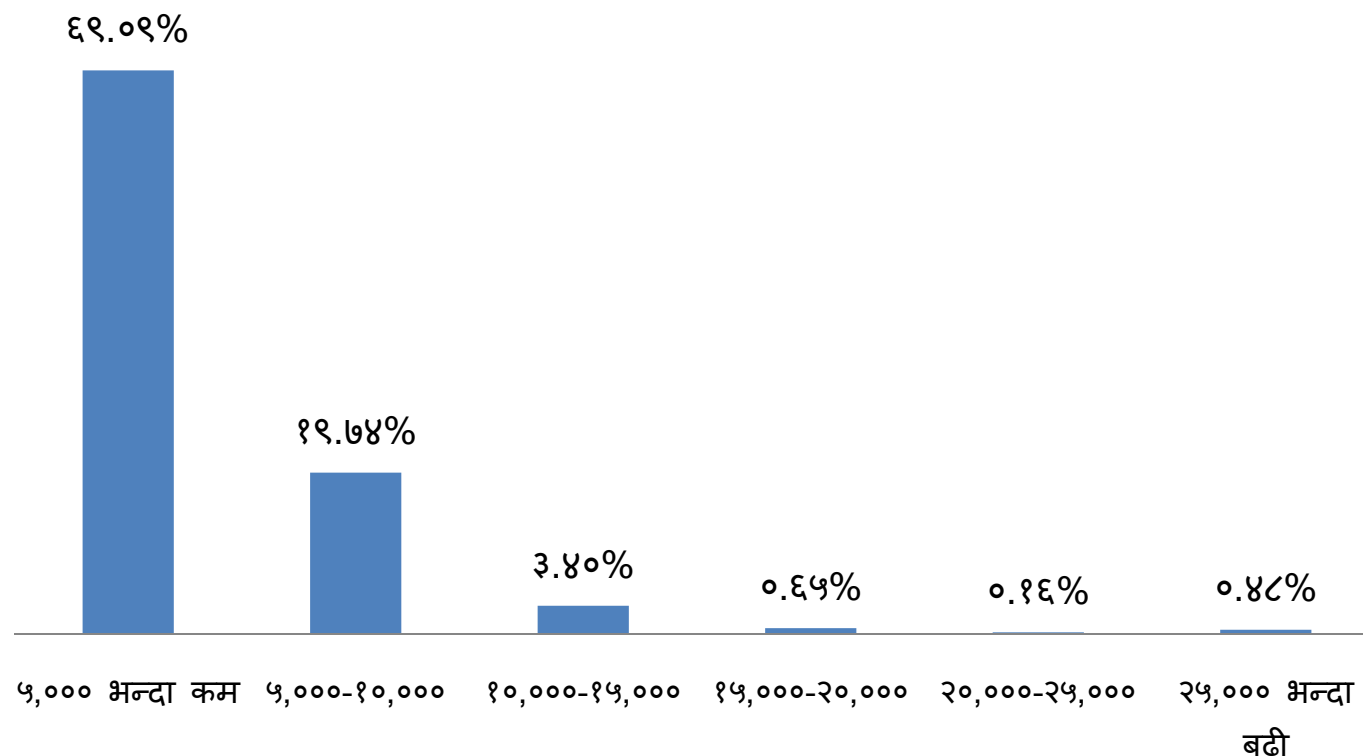
	सामान्य, इन्टरनेट नचल्ने (%)	सामान्य, इन्टरनेट चल्ने (%)	स्मार्ट फोन (%)	ट्याबलेट (%)	अन्य (%)
चाँगुनारायण	३५	३७	२७	०	१
दाप्चा छत्रेबाँझ	६२	३०	८	०	०
प्रगतिनगर	३९	४१	१९	१	०
पनौती	३१	१९	४६	१	२
ताङ्तिङ्	३३	३०	३०	०	०

उत्तरदाताले मोबाइलमा उपभोग गर्ने सुविधा

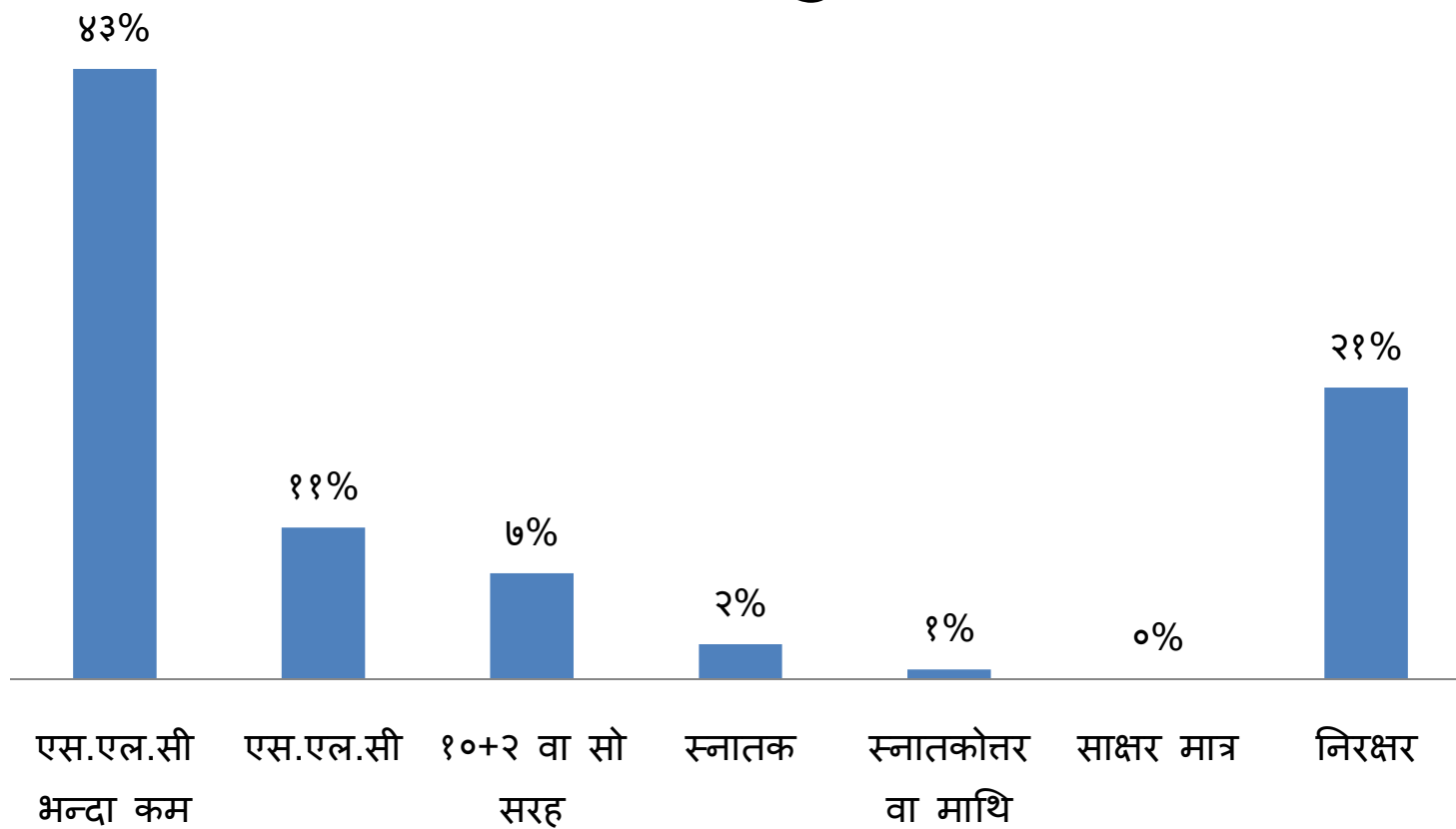

मोबाइल इन्टरनेट प्रयोगकर्ता – आय स्तर अनुसार

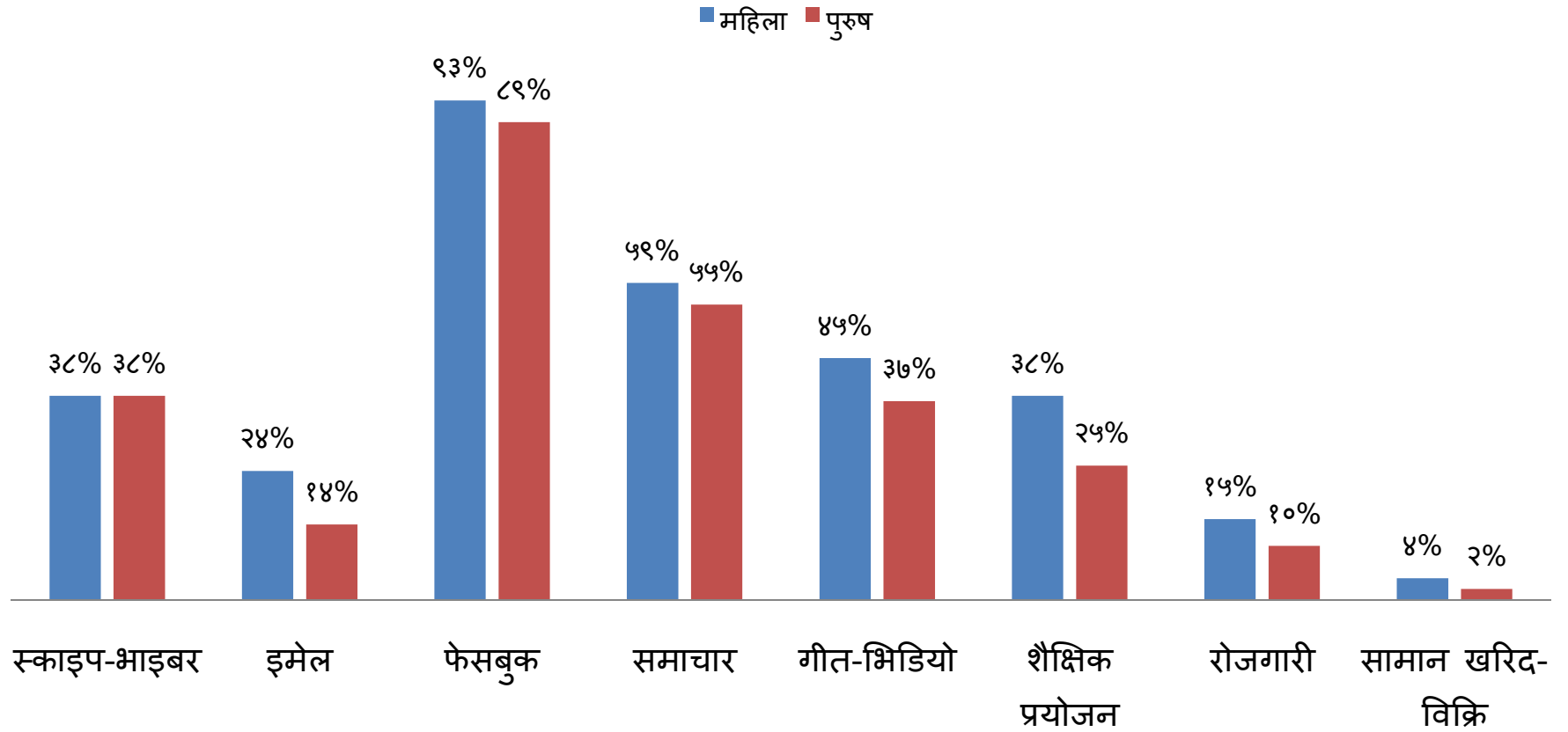
मोबाइल इन्टरनेट प्रयोग गर्ने उत्तरदाता र तिनीको पारिवारिक आय स्तर (परिवारको मासिक प्रतिव्यक्ति आय देखाइएको छ)

मोबाइल इन्टरनेट प्रयोगकर्ता- शैक्षिक स्तर अनुसार

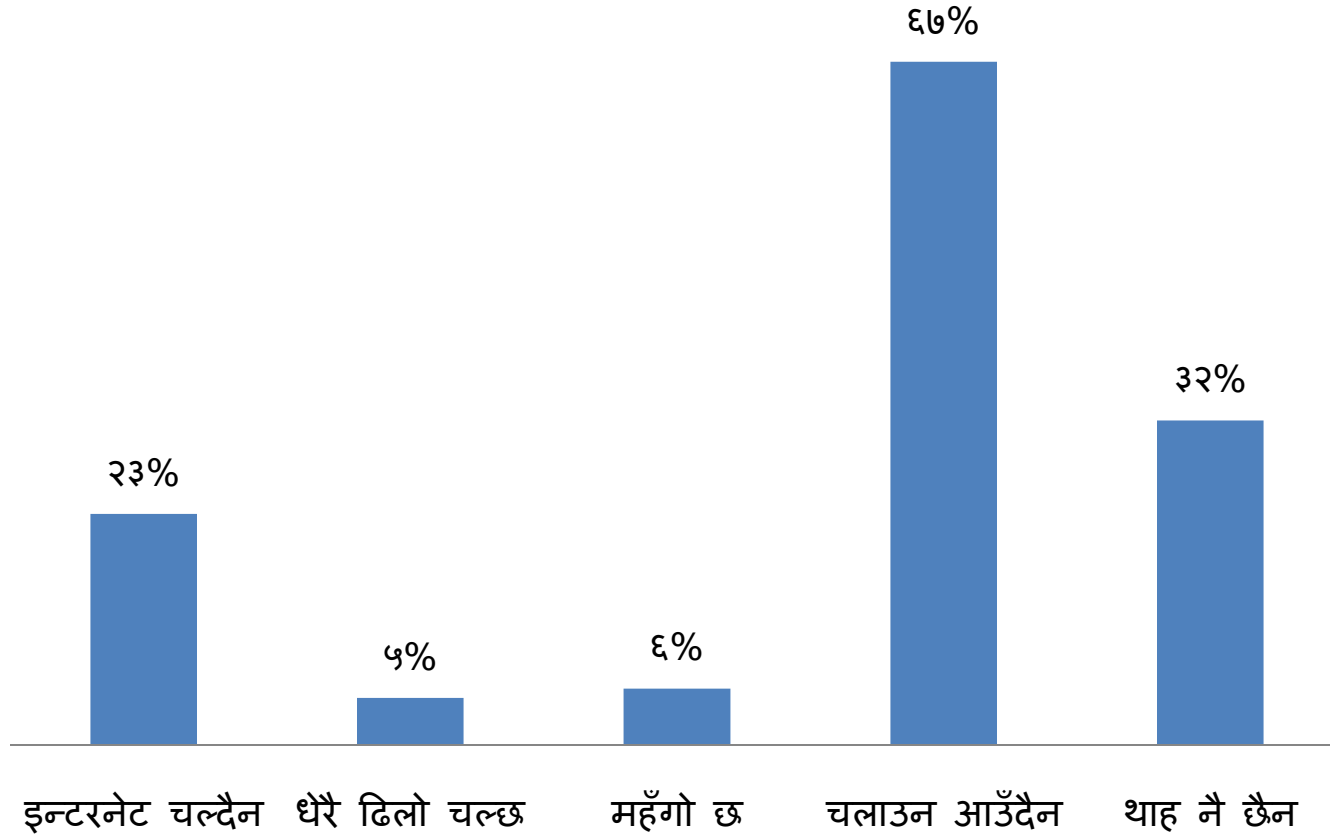
(उत्तरदातको शिक्षा र मोबाइल प्रयोग)

मोबाइलमा इन्टरनेट चलाउनुको कारण

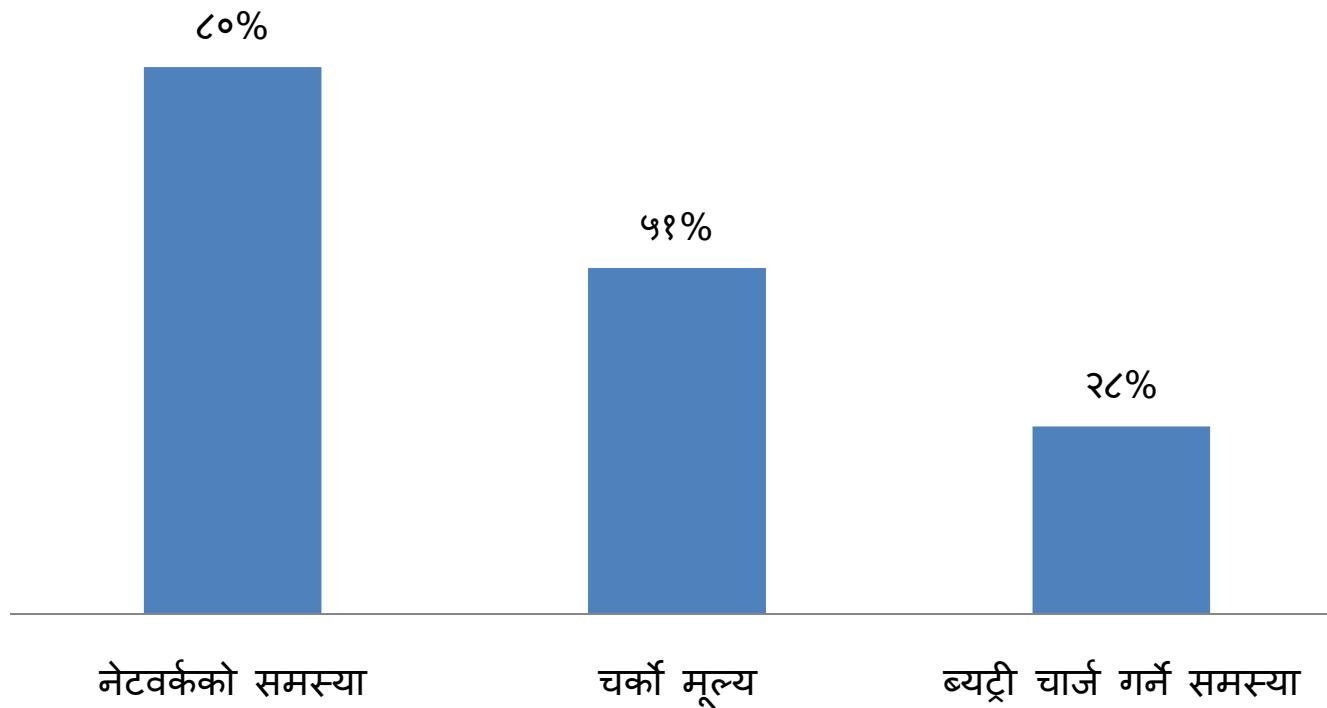
(उत्तरदाता अनुसार)

मोबाइलमा इन्टरनेट नचलाउनुको कारण

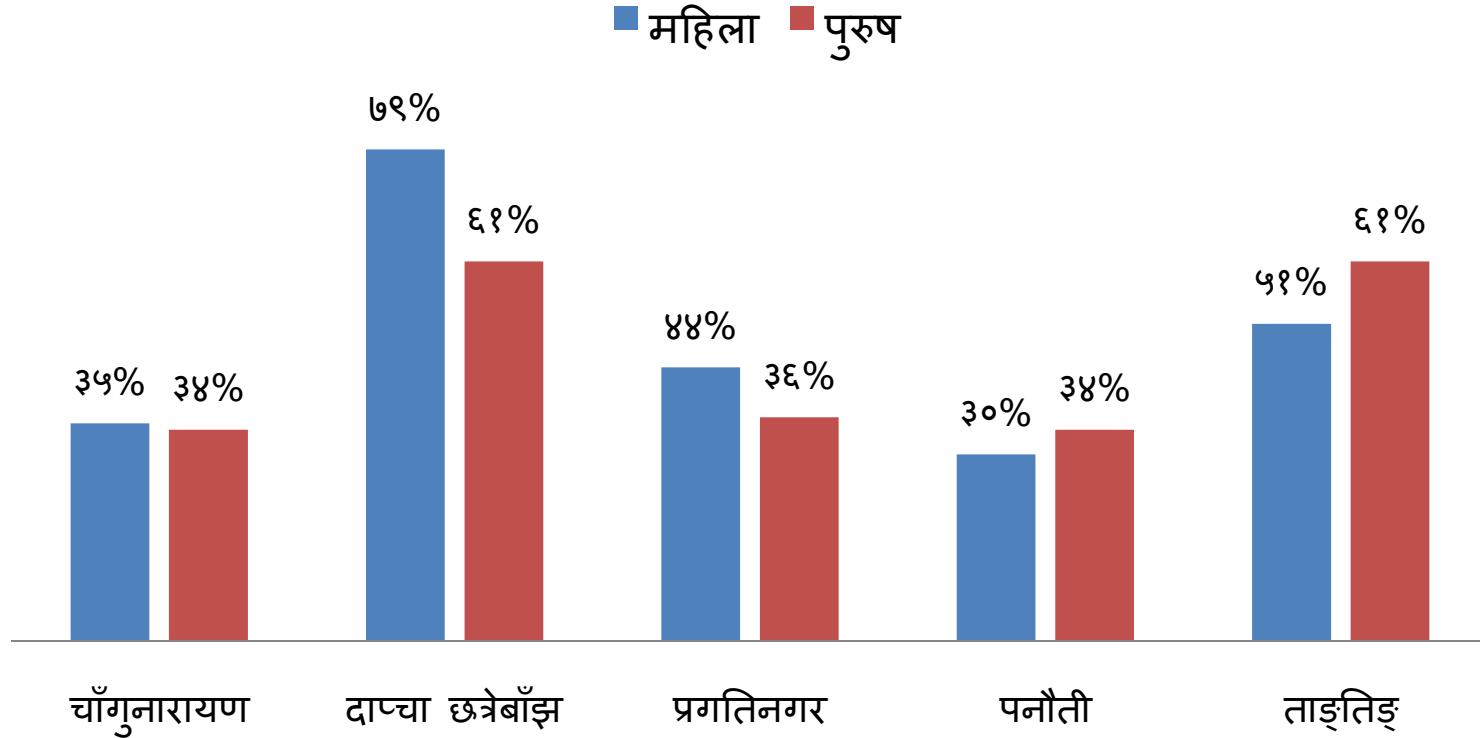
(उत्तरदाता अनुसार)

मोबाइलमा इन्टरनेट चलाउँदाका समस्या

(उत्तरदाता अनुसार)

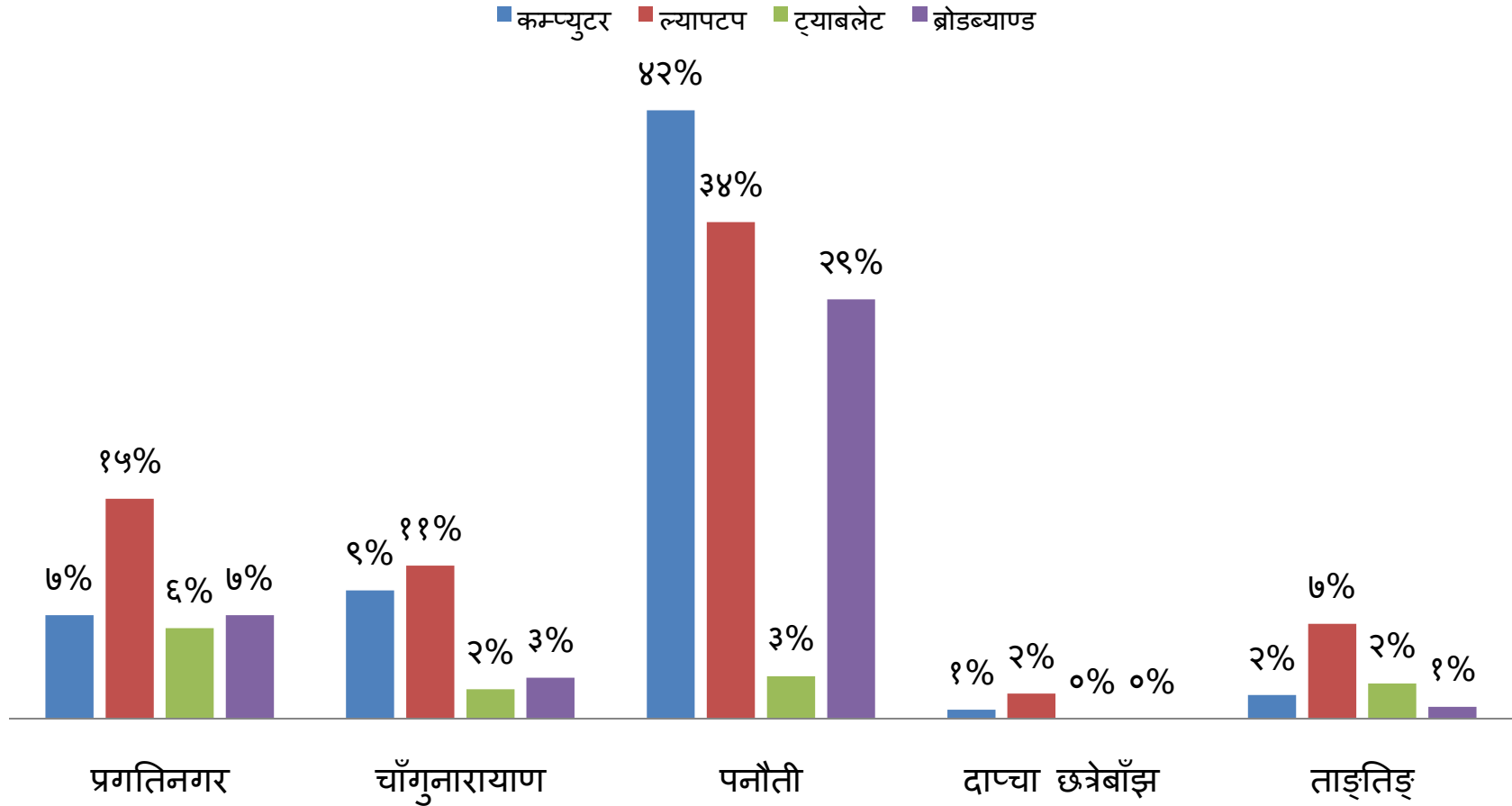
मोबाइल भएर पनि त्यसमा इन्टरनेट नचलाउनेको संख्या

(उत्तरदाता अनुसार)

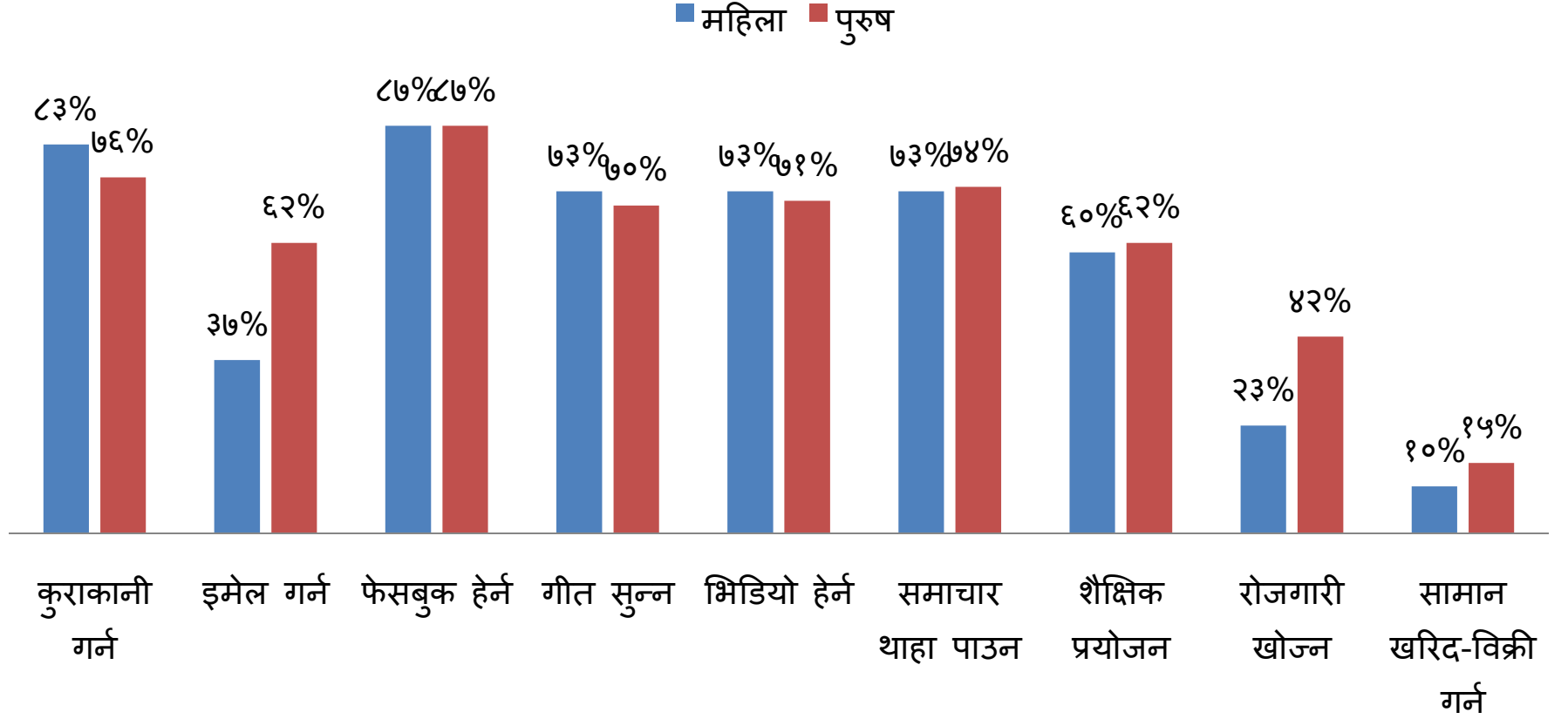
ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट

ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट चलाउन आवश्यक उपकरण

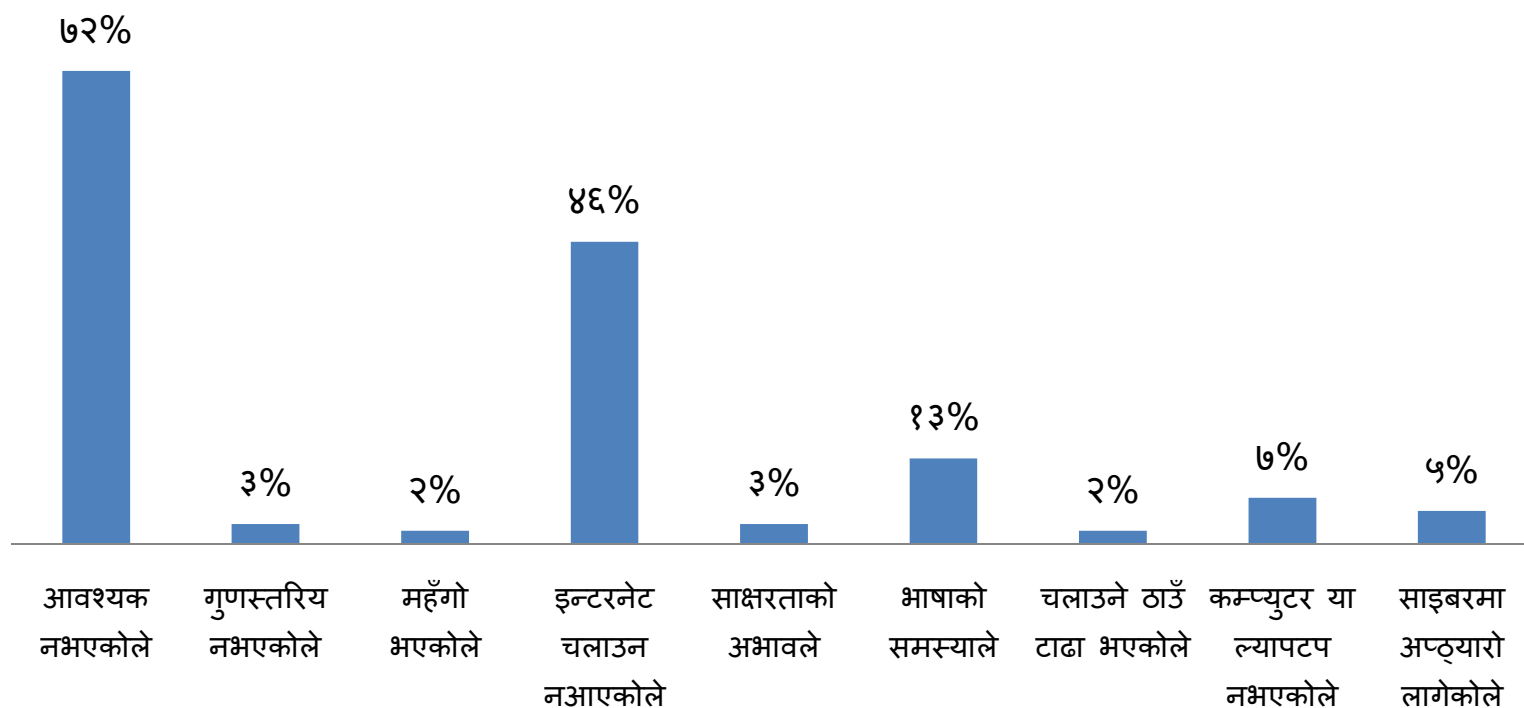

ब्रोडब्याण्ड चलाउनुको प्रयोजन

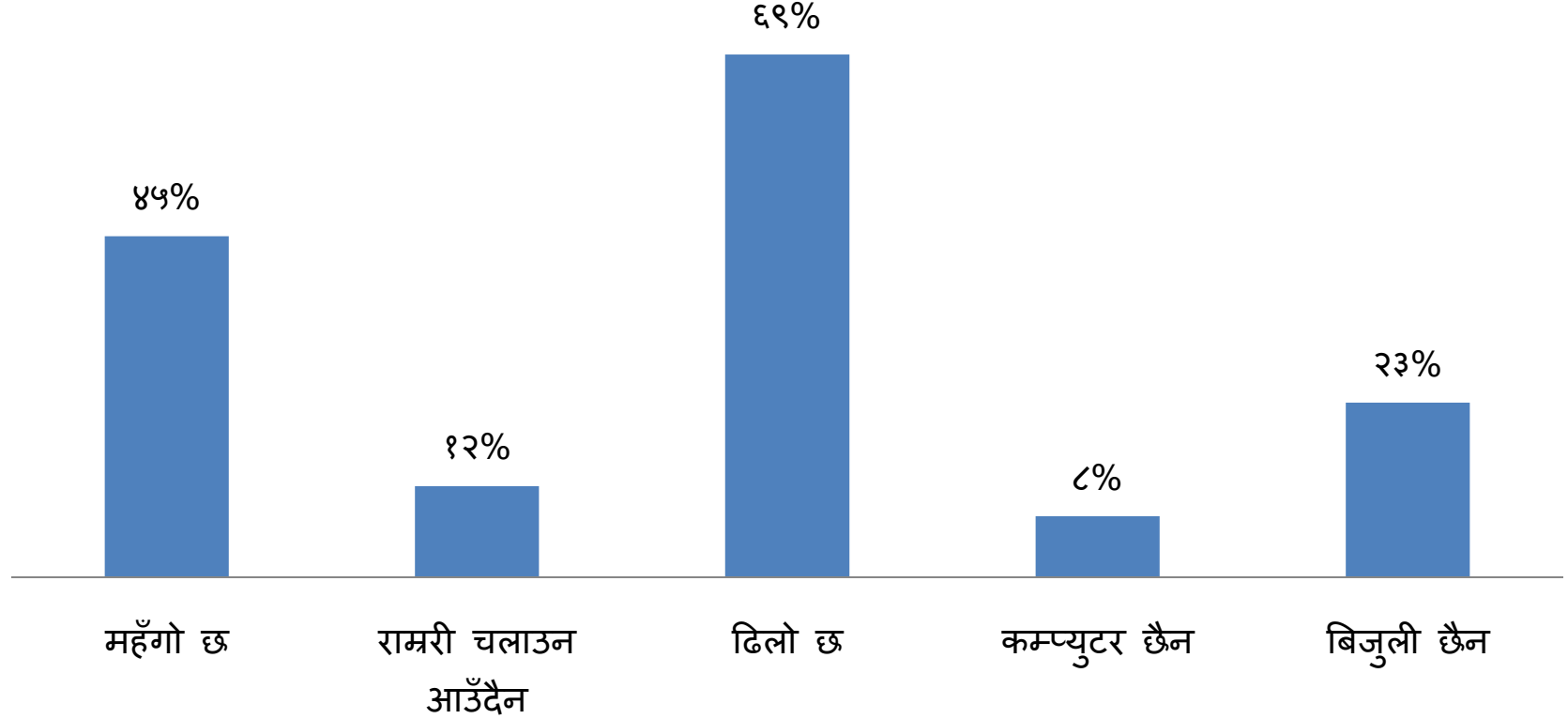
(उत्तरदाता अनुसार)

ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट प्रयोग नगर्नुका कारणहरू

(उत्तरदाता अनुसार)

ब्रोडब्याण्ड चलाउनेहरूका समस्या

(उत्तरदाता अनुसार)

सर्वेक्षण गरिएका घरधुरीमा पुगेका इन्टरनेट सेवा प्रदायक

क्षेत्र	इन्टरनेट सेवा प्रदायक
प्रगतिनगर	Active Vision, CWC Internet, Big Space, Broadlink, World Link, Subisu
चाँगुनारायण	Web Surfer, World Link
पनौति	Nepal Telecom, ClassicTech, Web Surfer
दाप्चा छत्रेबाँझ	छैन
ताङ्तिङ्	NCELL Wifi (एउटा घरमा मात्र)

सूचना प्रविधि (आइसिटि) माथिको पहुँच र जातीय विविधता

- कनै सर्वेक्षण क्षेत्र भित्र जातीय विविधता अनुसार इन्टरनेट माथिको पहुँच फरक देखिन्छ
- तर सामान्य रूपमा जातीय विविधताले इन्टरनेटको पहुँलाई फरक पारेको देखिँदैन
- जस्तो,
  - चाँगनारायणका ७% तामाङ् घरधुरी र २७% नेवार घरधुरीमा आइसिटिका उपकरण छन्
  - तर प्रगतिनगरका २४% तामाङ् घरधुरी र १०% नेवार घरधुरीमा आइसिटिका उपकरण छन्

इन्टरनेट प्रतिको समग्र धारणा

- इन्टरनेट प्रतिको धारणासंग सम्बन्धीत १६ ओटा प्रश्न थिए
- इन्टरनेटको उपयोगिता प्रति अधिकांश महिला र पुरुष सकारात्मक देखिएका छन्

निश्कर्ष – फेरी एक पटक

- मोबाइल इन्टरनेटको दाँजोमा ब्रोडब्याण्डको पहुँच निकै कम छ
  - ८.२८% घरधुरीमा मात्र ब्रोडब्याण्ड जोडिएको छ
  - ४५% उत्तरदाताले मोबाइलमा मात्र इन्टरनेट चलाउँछन्
  - १४% उत्तरदाताले मोबाइल र ल्याण्डलाइन दुबैमा इन्टरनेट चलाउँछन्
  - ४०% उत्तरदाताले इन्टरनेट नै चलाउँदैनन्
- इन्टरनेट नचलाउनको प्रमुख कारण दैनिक जीवनमा त्यसको आवश्यकता नहुनु हो
- इन्टरनेटको पहुँच सर्वेक्षण क्षेत्रको जनघनत्व र शहरीकरण अनुसार फरक भएको देखिन्छ
- इन्टरनेटको प्रयोगलाई लिङ्ग, आय, शिक्षा र जाति अनुसार खासै फरक भएको देखिँदैन
- इन्टरनेटको विस्तार नहुनुको कारण इन्टरनेट प्रतिको नाकारात्मक धारणा होइन

धन्यवाद !